

Неосъществената декомунизация, липсата на лустрация и късното отваряне на досиетата са основните причини 25 години след края на тоталитарна комунистическа режим и началото на демокрацията по-голямата част от българското общество да оценява прехода като неуспешен.

Тази теза изрази разследващият журналист и основател на сайта desebg.com [Христо Христов](#) по време на обществената дискусия „Българският преход и Държавна сигурност“. Инициативата беше организирана от фондация „Контрад Аденауер“ и Национален граждански форум „Българка“ и се проведе в сряда (5 ноември 2014 г.) в София.

„С неосъществяването на тези три стъпки беше дадена възможност на лицата пряко свързани с комунистическата диктатура да заемат ключови места в политиката, икономиката, в държавното и местно управление“, посочи Христов.

Той даде три основни характеристики на репресивният апарат на БКП:

- Специалните служби в периода 1944-1990 г. изпълняват репресивни действия спрямо български граждани;
- Държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА са дискриминационни по отношение на по-голямата част българското общество, тъй като в тях са допускани да работят единствено членове на управляваща БКП и ДКМС;
- ДС не е работила за българската държава, а една тоталитарна партия, ръководена от интересите на тогавашния СССР.

Христо Христов подчерта, че по никакъв начин не може да се прави аналог между тоталитарните комунистически служби, които са обслужвали интереса на върхушката

Написано от Държавна сигурност.com
Петък, 07 Ноември 2014 16:24

на БКП и съвременните аспекти на националната сигурност, с които са ангажирани съвременните служби за сигурност. „Навремето кадровите служители от ДС са се вричали в безпределна вяност на дружбата със Съветския съюз, а днешните са деполитизирани. Ако навремето съветският съветник в което и да е управление от ДС е могъл да поиска директна информация от оперативния работник през главата на прекия му началник, то днес това положение е невъзможно”, даде пример разследващият журналист.

Според него не бива да се подценява факта за огромното влияние на Държавна сигурност върху прехода в България.

„За съжаление този преход започна с тайното прочистване на досиетата, извършено по време на последното комунистическо правителство на Георги Атанасов и продължило при първото правителство на БСП начело с Андрей Луканов”, посочи Христов.

По думите му с унищожаването на около 42 процента от досиетата БКП/БСП и Държавна сигурност са запазили контрола върху агентурния си апарат през първите 16 години на прехода, което на практика се изразява в контрол на различни лица, направили успешна кариера в политиката, бизнеса и обществените сфери.

„Никога не съм получил логичен отговор на въпроса от представител на ДС, защо толкова трескаво са тръгнали да унищожават досиетата преди първите демократични избори след като твърдят, че Държавна сигурност е работила за националната сигурност? Нима не са унищожили документи, свързани с националната сигурност? Не, целта на БКП/БСП и ДС е да запази контрола върху фигурите, които активно ще участват въ важните процеси на прехода”, каза Христов.

Той подчерта, че унищожените около 42 процента от досиета се отнасят за документи, които са се намирали в архива на МВР, но няма никакви гаранции, че са унищожени действащите агентурни разработки в периода 1985-1989 г., които са се намирали в касите на оперативните работници в различните силови структури.

Според него тези досиета най-вероятно са „приватизирани” от офицери, което обяснява захранването на черния пазар на досиета в България дълги години до

приемането на последния закон за архивите на ДС.

Христо Христов направи и една кратка ретроспекция на присъствието на представители на комунистическите служби и тяхното влияние по времето на прехода.

От 25-те години след 10 ноември 1989 г. България е управлявана 11 години от мнозинства, в които лидерите на ключовата партия (ДПС) са сътрудници на Държавна сигурност (Ахмед Доган и Лютви Местан). Като се и самостоятелното управление на БСП начело Жан Виденов (1995-1997), също сътрудник на ДС, се оказва, че повече от половината години на прехода политическото управление на страната е свързано с агенти на комунистическите тайни служби.

Във всеки един парламент от 7-то Велико Народно събрание комунистическите тайни служби си имат своята парламентарна група (минимум 10 депутати, взети заедно всички парламентарни партии, включително и в 43-то Народно събрание).

През изминалите 25 години само 3 години са управлявани от правителства, в които няма сътрудници на комунистическия режим.

През първите 7 години на прехода 5 години са управлявани от правителства, които са оглавявани от министър-председатели на България, агенти на комунистическите тайни служби в лицето на Андрей Луканов, Любен Беров и Жан Виденов.

Десет години президент на България беше агент на Държавна сигурност (Георги Първанов), избран с контролиран вот на партия (ДПС), чийто лидер (Ахмед Доган) попада в същата категория.

Близо 200 са посланиците и генералните консули, представляващи България пред света след 9 ноември 1989 г. През 2010 г., когато българското общество научи имената им, над 40 действащи посланици са с досиета.

В периода 1993-2009 г. посланиците на България в Брюксел неизменно са сътрудници на Държавна сигурност.

През първите 7 години на прехода председатели на БНБ са все агенти на Държавна сигурност (Иван Драгневски, Тодор Вълчев, Любомир Филипов). Началникът на Банков надзор на БНБ в периода, в който е се осъществява безконтролно рефинансиране на нароените след 1989 г. частни банки, които след това изпаднаха в несъстоятелност, отново е агент на ДС (Стоян Шукеров).

От обявените проверки на Комисията по досиетата за принадлежност към комунистическите служби в над 35 частни банки само в една (Райфайзенбанк) няма хора от нейните надзорни и контролни органи, свързани с ДС. И то, защото ръководните постове в тази кредитната институция се заемат предимно от чужденци.

Още по-показателна е картината в сектор „Сигурност“. Най-много обявени сътрудници от всички проверени институции е МВР. Там над 1800 души по време на прехода за заемали или заемат ръководни постове, като преди 10 ноември 1989 г. са служили на комунистическия режим. По брой на сътрудници на комунистически тоталитарни служби МВР се следва от Министерството на отбраната, а само в ДАНС бяха обявени над 150 кадрови офицери със стаж в комунистическите служби.

След 10 ноември 1989 г. българското контраразузнаване е ръководено общо 14 години от сътрудници на Държавна сигурност. Националната разузнавателна служба (разузнаването) е оглавявана от кадри на ДС общо 20 години.

Проверките на комисията по досиетата на вероизповеданията показва, че Българската православна църква се управлява от агенти на ДС, а същото в голяма с степен важи и за мюсюлманското изповедание. Агенти са проникнали и сред протестантите.

„За медиите може да говори много, но тук ще отбележа, че голяма част от днешните собствениците на медии в България, също са свързани с комунистическите специални служби”, отбеляза Христов.

Написано от Държавна сигурност.com
Петък, 07 Ноември 2014 16:24

Той подчерта факта, че през полетните няколко години съществува негласна цензура на дейността на Комисията по досиетата. „За Комисията кликата на ДС тръби, че тя харчела по 4 млн. годишно, но медиите повсеместно не отразяват дейната дейност”, аргументира се Христо Христов.

Той даде следния пример: Тази години Комисията обяви проверката във фалиралата през 1997 г. Първа частна банка, при която се оказа, че всичките ѝ трима ръководители, сред които Венцислав Йосифов и Валентин Моллов са агенти на ДС. „В сайта **desebg.com**

тогава аз публикувах информация под заглавието „Първа частна банка на ДС”, но нито една сериозна месия не публикува тази информация за агентурната принадлежност на бившите ѝ шефове, което е поразително. Ако тази информация за Йосифов и Моллов беше излязла през 1992 г. нали се досещате какъв ефект щеше да има”, попита реторично журналистът. „Нямаше да има ПЧБ”, допълни той, показвайки по този начин какъв ефект е имало късното отваряне на досиетата.

Христо Христов засегна и присъствието на ДС във висшите учебни заведения. „В момента в пет висши учебни заведения ректори с досиетата – УНСС, Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий”, Техническият университет в София, Университета по библиотекознание и информационни технологии и Военната академия „Г. С. Раковски”, посочи той.

По думите му институциите, които би следвало да произвеждат новото историческо знание за комунизма – БАН и Софийският университет „Св. Климент Охридски”, са се ръководили или ръководят от сътрудници на Държавна сигурност.